SIŁA I ZDROWIE

Dodatek tygodniowy „Słowa Pomorskiego"

Nr. 18. Wtorek, dnia 3 maja 1932. Rok VI.

Przed zlotem sokolim w Pradze.

Jak odbędzie się ta wielka manifestacja sokoła.

Czechosłowacki Związek sokoli przygotowuje w r. 1932 szereg uroczystości sokolich pod nazwą: „IX ogólny zlot sokoli w Pradze w r. 1932, ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin dr. Mirosława Tyrsza, przy udziale sokolstwa słowiańskiego". Prace przygotowawcze prowadzi specjalny komitet uroczystości, na którego honorowych prezesów zaproszono druhów: A. Zamoyskiego, prezesa Związku towarzystw gimnastycznych „Sokół" w Polsce, E. Gangla, wiceprezesa „Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije", i A. Giżyckiego, prezesa „Sojuza russkago sokolstwa za granicej".

Dla polskich uczestników zlotu, podajemy na tem miejscu kilka informacyj o rozmiarze i programie zlotu.

Terenem zlotu będą t. zw. Strahovske lomy, błonia, położone na północny wschód od centrum Pragi nad Petrzynem, przylegające do starych obwarowań. Stadjon ma kształt owalny, 310 m. długości i 202 m. szerokości, i pomieścić może 162 drużyny, każda po 102 osoby, ogółem więc 17.010 ćwiczących. Wokół rozpościera się pochyła przestrzeń mająca 82.000 miejsc stojących, a dalej ciągną się dookoła trybuny o 392 lożach z 2660 miejscami, 5328 krzeseł i 18.272 miejsc siedzących oraz 38.112 dalszych miejsc stojących. Ogółem stadjon główny pomieści 146.472 widzów.

Szatnie dla mężczyzn mieszczą 20.800 ćwiczących, szatnie dla kobiet — 19.000, a szatnie dla biorących udział w scenach zlotowych — 4.200 osób.

Poza tem zbudowane będą jeszcze dwa boiska: cywilne do gimnastyki zwykłej, położone za główną trybuną, od których oddzielone jest szeroką ulicą, oraz wojskowe, przyległe do dziedzińca.

Uroczystości zlotowe rozpoczną się już **5 czerwca** publicznym popisem młodzieży wydziałowych szkół praskich. W tydzień potem, dn. **12 czerwca,** odbędą się popisy gimnastyczne młodzieży sokolej.

Od **16 do 19 czerwca** będą się odbywały popisy publiczne i zawody młodzieży szkół średnich całej Republiki, oraz wykonana będzie powtórnie scena „Sen Tyrsza".

Na **dzień 26 czerwca** wyznaczone jest wystąpienie „dorostu" sokolego, na co zgłosiło się już 13.000 chłopców i 15.000 dziewcząt. Dalej nastąpią zawody „dorostu" w pływaniu, łódkarstwie i t. d. Dnia 29 czerwca uroczysty pochód „dorostu" przejdzie ulicami Pragi; po południu odbędą się ćwiczenia publiczne „dorostu" i czwarte wykonanie sceny zbiorowej.

Dn. **1 lipca** rozpoczynają się zawody o **mistrzostwo** Związku sokolstwa słowiańskiego, **2 lipca** — popisy praskiej młodzieży sokolej i „dorostu", by goście zagraniczni mieli możność zobaczenia tych ćwiczeń. Dn. 3 lipca następują główne dni zlotowe. Po południu — popisy gimnastyczne druhen i druhów. Podczas obu tych popisów stadjon będzie przepełniony, ponieważ już dzisiaj zgłosiło się ponad 28.000 druhów i ponad 23.000 druhen, tak, że podczas trzech głównych dni wystąpienia będą musiały być urządzane kolejno.

W dn. **4 lipca** odbędą się zawody drużyn kobiecych, zawody pływackie, szermiercze, strzeleckie i jeździeckie. Po południu — popisy, podobne, jak dnia poprzedniego, i po raz piąty — scena zbiorowa. 5-go lipca — dalszy ciąg zawodów C. O. S. i drużyn sokolich słowiańskich, po południu — popisy gimnastyczne druhów i druhen oraz szóste wykonanie sceny zbiorowej. 6-go lipca — pochód sokoli przez ulice Pragi. Po południu — popisy wojska i jazdy sokolej, tudzież po raz ostatni wykonanie „Snu Tyrsza".

Jest rzeczą naturalną, że całe urządzenie, jakoteż przygotowanie i zorganizowanie zlotu, wymagać będzie niezwykłego nakładu. Budżet zlotu wynosi przeszło 15 i pół miljona kor. cz. Koszty te pokryte będą przeważnie z opłat za wejście (około 11 miljonów) oraz z innych dochodów (2 i pół miljona). Niedobór pokryty zostanie z opłat członkowskich druhen, druhów, „dorostu" i młodzieży (również około 2 i pół miljona) i z podatku zlotowego, który został na wszelki wypadek nałożony na wszystkich członków w wysokości 10 k. cz. od osoby. Dochód z tego opodatkowania oblicza się na k. cz. 3.353.270 i prawie cały już wpłynął do kasy zlotowej.

Tyle narazie informacyj o dziele, którem my, zwolennicy idei sokolej, zademonstrować pragniemy, jakie idea ta przyniosła owoce. Pracują nad tem dziełem z poświęceniem i zapałem setki tysięcy druhów we wszystkich krajach słowiańskich. Pomyślny wynik pracy tej będzie miał niezwykłe znaczenie, gdyż nie tylko stanowić będzie nowe pokrzepienie dla braci sokolej lecz również — potężny, naoczny przykład dla tych, którzy nie znali dotychczas idei sokolej lub nie doceniali jej.

Otwarcie sezonu wioślarskiego. W dniu 8 maja odbędzie się uroczyste otwarcie sezonu wioślarskiego w całej Polsce. Na wszystkich przystaniach wioślarskich nastąpią uroczystości wewnętrzne, wspólne defilady przez miasta i podniesienie flag klubowych.

Czy jesteś już członkiem Czerwonego Krzyża?

Z Torunia.

P. O. S. Święto narodowe, święto jedności i zgody, będzie jednocześnie świętem dla tych wszystkich, którzy przeszli okresową próbę sprawności fizycznej, zdobywając prawo noszenia Państwowej Odznaki sportowej. W dniu tym p. prezydent miasta jako przewodniczący Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. będzie wręczał zaświadczenia do P. O. S.

Próba sprawności fizycznej polegała na odbyciu jednego ćwiczenia z sześciu zasadniczych grup. Minima ćwiczeń w niektórych grupach, były dosyć trudne, lecz przy chęci zwycięstwa i ambicji można wykonać nawet najtrudniejsze zadania.

W niedługim czasie ukaże się nowy regulamin P. O. S., który przynosi szereg zmian i poprawek, przytem prawie wszystkie minima zostały obniżone. Zmiany te będą miały wielkie znaczenie dla wszystkich którzy poddadzą się próbie według nowego regulaminu.

Na uwagę zasługuje zastrzeżenie poczynione ze względu na zasadę wszechstronności, skutkiem którego nie wolno kandydatom zgłosić się do dwu podobnych ćwiczeń z różnych grup. Oprócz tego wykazy kandydatów, którzy odbyli próbę pomyślnie będą przedstawiane 4 razy do roku — 15 marca, 15 czerwca, 1 września i 15 listopada, do tej pory tylko 1 maja i 1 listopada.

Okresowe próby sprawności fizycznej były przeprowadzane w Toruniu przez Okręgowy Ośrodek W. F., dowództwa pułków i dyrektorów szkół.

Przed komisją Okręgową Ośrodka W. F. odbyło próbę 91 osób. Należy podkreślić wyczyn p. Stanisława Kinoego i maj. dr. Adama Pławińskiego, którzy otrzymują najwyższą odznakę **złotą 4-go stopnia,** i zachowują prawo noszenia jej bez obowiązku poddawania się dalszym okresowym próbom. **Złotą 3 stopnia** otrzymali pp. Ir. Andersenowa, Ag. Bieszkówna, inż. Zygmunt Szadurski Kl. Wiośl., płk. Wład. Tarwid Gryf. **Srebrną 4 stopnia** prof. Fr. Zamek-Gliszczyński gimn. m. **Srebrną 3 stopnia:** pp.: Anna, Sulikowa, Jan. Piotrowska, Hel. Jelowicka, Hanka Kowalczykówna, Zofja Dąbrowska, Eug. Starkowa, Stef. Kostrzewska, Marja Miłobędzka, Stan. Kobrynowiczowa, Marja Kossakowska, Irena Batke.

Z Klubu Wiośl. Wiktor Barwicki, Bol. Kołpacki, Mich. Bernakiewicz, z TKS. Roman Szczerbowski, TKSF: inż. Mich. Wyrobisz, z Gryfu: kpt. Ign. Brózda. Szk. Podchorąż. Art.: ogn. Józ. Kucharski, kpt. Jan Małłysko, CWArt. mjr. Zygm. Lewandowski. **Srebrną 1 stopnia** niestow. Fr. Łęgowski i z Kl. Wiośl. Maks Stark.

Nazwiska zdobywców odznaki bronzowej podamy w następującym n-rze „S. i Zdr."

Koszykówka i siatkówka. Na placu sportowym gimnazjum męskiego odbyły się zawody w koszykówkę i siatkówkę między drużynami GKS I i II i Gryf I i II. Zwyciężyły drużyny gimn. kl. sport.

Święto sportowe. Bardzo dobre posunięcie zrobił komitet święta sportowego w dniu 3 maja, które odbędzie się na stadjonia miejskim o godz. 14. m. 30, zastrzegając, że o nagrody nie mogą się ubiegać ci zawodnicy, którzy kiedykolwiek zdobyli już nagrody w zawodach lekkoatletycznych Zastrzeżenie to daje możność szerszym masom ubiegania się o palmę pierwszeństwa, gdy do tej pory prawie zawsze, wszystkie pierwsze nagrody zdobywali jedni i ci sami zawodnicy. Program zawodów podany był w poprzednim numerze „Siły i Zdrowia".

Święto sportów wodnych. W dniu 8 maja odbędzie się na Wiśle święto sportów wodnych, połączone z otwarciem przystani Kl. Wioślarskiego i Gimn. Kl. Wioślarskiego.

Jubileusz twórcy igrzysk olimpijskich.

Uroczyście obchodzono w Bernie 70-tą rocznicę urodzin inicjatora nowoczesnych igrzysk olimpijskich, barona de Coubertin (Francja), stale mieszkającego w Szwajcarji. Jubilat wygłosił przy tej okazji dłuższe przemówienie, w którem poruszył szereg tematów, związanych z wychowaniem fizycznem oraz intelektualnem młodzieży.

W uroczystości brali udział ministrowie szwajcarscy, dyplomacja i świat naukowy. Minister Grecji w Bernie wręczył jubilatowi srebrny wieniec.

Porażki szermierzy polskich w Budapeszcie. W niedzielę 24. 4. rozegrane zostały w Budapeszcie zawody szermiercze na szable o mistrzostwo Węgier przy udziale najwybitniejszych szermierzy polskich. Niestety, nasi zawodnicy Segda, Sobolewski i Suski odpadli już w pierwszych eliminacjach.

Schroniska dla wycieczek wodnych. Harcerski Hufiec Płocki organizuje letnie przystanie i schroniska w Wyszogrodzie, Borowiczkach i Murzynowie, oraz w Płocku — dla wycieczek, przepływających Wisłą przez pow. płocki. Każde schronisko posiadać będzie urządzenia noclegowe i małe warsztaty reparacyjne.

Przykład Płocka winien znaleźć naśladowanie w miastach i miasteczkach, położonych nad brzegami tych naszych rzek, które stanowią coraz częściej uczęszczane szlaki wodnych wypraw turystycznych naszej młodzieży.

Sport w S. M. P. na Pomorzu.

W nr. 1. kwart. organizacyjnego Katol. Związku Młodzieży Polskiej na diecezję chełmińską p. t. „Młodzież Pomorska" z b. r. w stale prowadzonej rubryce „Wychowanie Fizyczne — Sport" m. in. czytamy: W stosunku do lat minionych winniśmy w tym sezonie sportowym bardziej spotęgować i... całą parą iść naprzód. Pójdziemy naprzód pewniejszą drogą i żywiej, chociażby z tego względu, że dotychczasowa praca w tym dziale, rozpadła się na Związek męski i żeński już z dniem 1. marca 1932 r."

I nie jest to tylko gołosłowne powiedzenie. Z chwilą kiedy Jego Ekscelencja Ks. Biskup Ordynarjusz Dr. Okoniewski zamianował ks. Zygmunta Ryczakowicza sekretarzem jeneral. Katol. Związku Polskiej Młodzieży Żeńskiej z siedzibą w Pelplinie praca w Związku Męskim (Wąbrzeźno) i Żeńskim (Pelplin) stała się bardziej żywotną również i w dziale wychowania fizycznego i sportu. Dzięki temu podziałowi, już oddawna oczekiwanemu dział w. f. i sportu nabrał z miejsca swoistych cech. zgodnie zresztą z wymaganiami fizjologji i psychiki rodzaju żeńskiego, wzgl. męskiego. Ramowy program pracy Związku Męskiego na bieżący sezon sportowy obejmuje:

1. Organizację, wzgl. pomoc w organizowaniu kursów informacyjnych dla naczelników i wiosennej zaprawy sportowej we wszystkich Okręgach Katol. S. M. P.
2. Organizację, wzgl. pomoc w organizowaniu wiosennych i jesiennych biegów na przełaj we wszystkich Okręgach S. M. P.
3. Pomoc w organizowaniu zlotów, wzgl. zawodów Okręgowych.
4. Doroczne V. ogólno-pomorskie zawody związkowe w sierpniu (Toruń).
5. Próby sprawności fizycznej na P. O. S.
6. Obóz Związkowy wychow. fizycz. dla naczelników i kierowników kółek sportowych.

Realizacja programu pracy sportowej Związku na sezon bieżący już rozpoczęta. Inicjatywę Związku uchwycił na początek jeden z bardzo ruchliwych Okręgów S. M. P. a mianowicie Okręg Świecki (prezes ks. Lehman), który w dniach 24. i 25. kwietnia br. urządził kurs dla naczelników i kierowników kółek sportowych przy udziale 56 uczestników. Program kursu obejmował 8 godzin wykładów i tyleż ćwiczeń praktycznych. W ramach programu tego kursu informacyjno - propagandowego uwzględniono również Okręgowy bieg naprzełaj 3000 m.

Do biegu stanęło 24 zawodników — członków S. M. P. w tem 3 drużyny do klasyfikacji drużynowej (Drzycim, Przysiersk i Świecie). Zwyciężyła drużyna S. M. P. — Drzycim (Wójcik Badziong, Filipowicz) osiągając 14 pkt. Drugie miejsce zajęła drużyna z Przysierska (Kierzkowski) Afelt, Czortek), trzecie Świecie (Murawski, Malinowski Dziewiątkowski). W klasyfikacji jednostkowej biegu pierwsze miejsce zajął B. Wójcik (Drzycim czas 10.44.,) 2. Szczepan Ulatowski (Gruczno) 3. Jan Kierzkowski (Przysiersk), 4. Franciszek Smarsz (Warlubie), 5. Alfons Knopf (Stary Jasiniec), 6. Kazimierz Badziong, 7. Wiktor Filipowicz, 8. Roman Afelt. Wszystkie wymienione drużyny i zawodnicy otrzymali nagrody z rąk miejscowego dziekana ks. Konitzera, który osobiście ufundował nagrodę, przechodnią. Przy rozdawaniu nagród byli również obecni ks. Hoppe, proboszcz z Przysierska, — burmistrz m. Świecia z małżonką i Zarząd Okręgowy S. M. P. w komplecie, któremu należy się uznanie za dobrą organizację kursu. —

Drugi zrzędu kurs naczelników zorganizował w dniu 1 maja br. Okręg S. M. P. Grudziądz — powiat w Łasinie. W programie kursu również bieg naprzełaj na przestrzeni 3000 m. o nagrodę przechodnią Okręgu. Na dobrej kolejce jest Okręg morski z siedzibą w Wejherowie i inne, które jeszcze nie ustaliły daty kursu.

W stadjum organizacji są już doroczne zawody (zloty) okręgowe, które przeważnie ustaliły już termin i program obejmujący nie tylko konkurencje lekkoatletyczne i gry sportowe (koszykówka i siatkówka) ale również strzelanie z broni małokalibrowej i wiatrówki.

Zawody Związkowe, które Związek męski organizuje w br. już piąty rok zrzędu wzbudziły wielkie zainteresowanie w poszczególnych Okręgach i S. M. P. Wszystko czyni przygotowania. Pod znakiem zapytania stoją tegoroczne zwycięstwa. Zachodzi pytanie, który z okręgów zdobędzie w tym roku puhar, jako nagrodę przechodnią za największą ilość punktów, zdobytych na zawodach Związkowych, wzgl. czy zeszłoroczny zwycięzca (Chełmno) obroni się przed silnymi rywalami do jakich należałoby zaliczyć: Toruń, Nowemiasto, Grudziądz, Świecie, Chojnice i t. d. I jeszcze jedna niespodzianka może zajść na tegorocznych zawodach związkowych w Toruniu, a mianowicie: Przypadek może zrządzić, że S. M. P. — Toruń-Mokre, zeszłoroczny mistrz koszykówki na zawodach związkowych straci w br. puhar przechodni (dar starosty krajowego p. Łąckiego), ponieważ inne okręgi za wszelką cenę do tego dążą) maj już ustalony skład drużyn, które intensywnie ćwiczą.

W stadjum organizacji jest również Związkowy Obóz wych. fizycz. Mimo wielkich trudności natury finansowej. I te uda się pokonać nader ruchliwemu i sekretarzowi jener. ks. Żyndzie, którego życzeniem jest, by taki obóz odbył się i na pewno się odbędzie. Słowem — ruch sportowy w S. M. P. wielki a praca planowa systematycznie prawie, „kilometrowemi krokami" postępuje naprzód.

Ale nie tylko w Związku męskim! Sekretarz jeneral. związku żeńskiego, ks. Ryczakowicz, znany ze swej owocnej pracy w S. M. P. (np. Starogard — żeńskie) już na wstępie swej działalności dał dużo zdrowych pociągnięć organizacyjnych w dziale w. f. w żeńskim S. M. P.

W świeżo powołanym do życia okólniku organiz. Związku żeńskiego p. t. „Druchna Pomorska" mamy szeroko opracowany dział wychow. fizycznego i sportu. Obejmuje on m. in. wstępne wieści organizującego się 2-tygodniowego związkowego kursu w. f. dla naczelniczek w Chojnicach. Organizacja kursu wzgl. jego program pójdzie w kierunku wyzyskania wyjątkowo dogodnych terenów do uprawiania sportów wodnych (zwłaszcza żeglarskich) na jeziorze Charzykowskiem. Dzięki uprzejmości miejscowego klubu żeglarskiego uczestniczki kursu będą miały możność korzystania z taboru żeglarskiego, nauczą się wiosłowania i sztuki żeglarskiej.

Są pewne trudności, które stają na przeszkodzie w organizacji kursu („finanse"), ale organizacja kursu zdąża w tym kierunku by pewną część wydatków pokryły same kursistki.

Poza tem druchny pomorskie czynią już przygotowania do swoich dorocznych związkowych popisów sportowych, które w roku bieżącym odbędą się w dniach 14 i 15 sierpnia w Starogardzie. Będzie to impreza wielka i uroczysta, chociażby z tego względu, że połączy się z uroczystością 6-letniego istnienia S. M. P. Żeńskiego w Starogardzie Starogard zapraszając do siebie na zlot i wystawę w świeżo, we własnym zakresie wybudowanym „Domu Młodych Polek" druchny z całego Pomorza dołożyły wszelkich starań by ta ogólnopomorska impreza sportowa wypadła jak najlepiej. Program popisów sportowych obejmie wszystkie działy w. f. i sportu kobiecego jak: korowody, pląsy, ćwiczenia rytmiczne, tańce narodowe, łucznictwo, strzelanie z wiatrówek, siatkówka, dwa ognie, hazenia, trójbój lekkoatletyczny (bieg 60 m., skok wdal dysk) itp. —

Przewidziane jest ofiarowanie nagrody przechodniej dla zwycięskiej drużyny S. M. P. za zdobycie największej ilości punktów na popisach w Starogardzie oprócz szeregu innych nagród. Są wszelkie dane że ta impreza uda się w zupełności Dlaczego nie miałaby się udać, skoro jest zapał wielki do ćwiczeń w żeńskich, i skoro już prawie niema placówki z pod znaku S. M. P. na Pomorzu, któraby nie uprawiała wych. fizycznego.

F.